

TYGODNIK

PETERSBURSKI

GAZETA URZĘDOWA

KRÓLESTWA POLSKIEGO.

WTOREK,

20 Grudnia.

1 Stycznia.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

PETERSBURG, $\frac{19}{31}$ GRUDNIA.

NOWINY DWORU.

W przeszłą Środę 14 Grudnia, Poseł nadzwyczajny i Minister pełnomocny Króla Jmci Bawarskiego, hrabia *de Bray*, miał zaszczyt być przyjętym na posłuchaniu przez N. CESARZA JMCI.

Przez Reskrypta CESARSKIE z dnia 5 i 6 Grudnia, mianowani kawalerami orderów: *Św. Włodzimierza 2 klasy*, Zasiadający w Radzie wojennej, Jenerał-major *Buturlin 1* i Prezes Komitetu Cenzury Zagranicznej, Radzca Tajny *Krasowski*. — *Św. Anny 1 klasy z koroną*, Rzeczywisci Radzcy Stanu: Dyrektor Wydziału Mechanicznego, wojskowo-topograficznego Depo *Reissig* i Vice-dyrektor Audytoryjskiego Departamentu Ministerstwa Wojny *Marczenko*. — *Św. Anny 1 klasy*, Vice-dyrektor Departamentu Kommissaryjskiego Ministerstwa Wojny, Jenerał-major *Bachtin 2* i Urzędnik do szczególnych poleceń przy Ministrze Wojny, Rzeczywisty Radzca Stanu *Jakobson*. — *Św. Stanisława 1 klasy*, Jenerał-Prowiantmistrz Ministerstwa Wojny, Jenerał-major orszaku J. C. Mości xiążę *Dołgorukow 2* i Vice-dyrektor Departamentu Osad wojskowych, Jenerał-major *Daniłow 1*.

— Przez Rozkaz dzienny CESARSKI w Wydziale służby Cywilnej, Marszałek Gubernijalny Witebski, Radzca Kollegialny *Hrebnicki*, został podniesiony do rangi Radzcy Stanu.

— Naczelnik IV Okręgu Dróg Kommunikacyj Jenerał-major *Trofimowicz* i liczący się w artylleryi Jenerał-major *Konstantynowicz*, otrzymali dymissyą z mundurem i pensyą.

Cena: ROCZNA w Rosyji

z pocztą, a w Stolicy, z

noszeniem do mieszkań, 12

rubli. POŁROCZNA 8 rubli

srebrem.

ROZKAZ DZIENNY P. MINISTROWI WOJNY

w S.-Petersburgu, dnia 3 Grudnia 1849 roku, № 122.

«NAJWYŻSZYM Ukazem, poniżej umieszczającym się, N. CESARZ Jmć raczył znacznie powiększyć mięsną racyą wojsk.

«Mam sobie za szczęście iż mogę obwieścić wojsku Rosyjskiemu o tym nowym dowodzie ojcowskiej o niēm troskliwości nałmiłościwszego MONARCHY.»

(Podpisał) Jenerał-adjutant Xiążę Czernyszew.

PANU MINISTROWI WOJNY.

«W stałej pieczołowitości o dobry byt wojsk, uznawszy obecnie możność ulepszenia ich utrzymania, najlaskawiej Rozkazuujemy:

1.) Wydawać szeregowym (строєвые) żołnierzom i podoficerom wszelkich w ogólności połowych wojsk: czynnych, rezerwowych i zapasowych, niezostających w okręgach osiedlenia jazdy, zamiast dotychczasowych mięsnych racyj, cotygodniowie, prócz czterech postów, po pięć półfuntowych racyj mięsa na każdego; zaś szeregowym żołnierzom i podoficerom połowych wojsk: czynnych, rezerwowych i zapasowych, kwaterujących w okręgach osiedlenia jazdy, oraz wojskom garnizonowym i wszelkim w ogólności nieszerogowym żołnierzom i podoficerom, prócz posługaczy oficerskich (дежурных) — połowę pomienionej ilości, to jest po pięć ćwierćfuntowych racyj mięsa tygodniowie na każdego, prócz czterech postów.

2.) Wydawanie takowych racyj rozpocząć od dnia 1 Stycznia nadchodzącego 1850 roku.

3.) Wojskom, które już były otrzymały powiększone racye, zachować takowe i na przyszłość.

4.) Summę, na ten przedmiot potrzebną, Minister Wojny ma wnosić, zaczynając od roku 1850, do budżetowych wy-

rachowań swego Wydziału, z zaliczeniem do niej summ, wydawanych dotąd na racye mięsne, na rachunek ekonomicznego kapitału Ministerstwa Wojny i z kapitału zapasowego Oddzielnego korpusu Straży Wewnętrznej.

Ustawa o Akcyzie, NAJWYŻEJ zatwierdzona dnia 23 Listopada 1849 roku.

(Ciąg dalszy.)

Oprócz magazynów i sklepów przy gorzelniach i fabrykach wódek, tudzież traktierów, pocztowych gospod i winnych sklepów, o których są osobne prawidła, wyznaczają się, wyłącznie do sprzedaży gorących trunków, miejsca następujące: 1.) Szynki (питейные дома), licząc do nich zajezdne domy i karczmy. 2.) Szynki tymczasowe (временные выставки). 3.) Małe sklepy wiadrowe i sztofowe (лавочки). 4.) Handle wódek (водочные погребы или магазины). Małorossyjscy kozacy, koloniści, wojskowi obywatele (w gubernii Charkowskiej), pancerni bojarowie i jednodworcy Zachodnich gubernij, mieszkający na własnych lub gminowych gruntach, mogą sprzedawać wódkę w domach, jeśli prawa swego nie ustąpili komu innemu. Do jednodworców gubernij Zachodnich, mieszkających na gruntach skarbowych lub obywatelskich, za granicą dzierżawy czarkowej, stosują się ogólne przepisy o miejscach wolnej sprzedaży. — Powiększenie w oddzielnych dobrach obywatelskich liczby szynków w miastach, miasteczkach, wsiach i bliskich do nich miejscach, gdzie takie szynki już prawnie exystowały, zostawia się do woli dziedziców. Na otwieranie nowych szynków w dobrach, wsiach, lub takich miejscach gdzie ich nie było, dają pozwolenia Izby Skarbowe, za zgodzeniem się Naczelnika gubernii, przy czém zachowują się przepisy o odległości od kościołów, domów szkolnych, koszar i t. p. Nowych szynków nie wolno otwierać: a.) na gruntach, na których w Noworossyjskim kraju liczy się mniej od 15, a w innych gubernijach mniej od 10 dusz męskich popisowych, w Bessarabii zaś mniej od 5 caranów; b.) przy wiatrakach, po za wsiami będących, i c.) w miejscach pustych, gdzie niema mieszkańców ani wiejskiego gospodarstwa na drogach transportowych. — Nie wolno stawiać trwałych budow na szynki tymczasowe: od 1 Kwietnia do 1 Sierpnia one powinny się mieścić w namiotach lub szalaszach, a w innym czasie — w najętych domach. Szynki tymczasowe mogą pozostać tam, gdzie były dotąd; nowe zaś mogą być otwierane za potwierdzeniem Naczelnika gubernii, na dni kiermaszów, jarmarków, targów i t. p. Przepisy, względem odległości szynków od granic Wielko-rossyjskich gubernij i czarkowej dzierżawy, nie przestają być obowiązującymi. — Dzierżawca akcyzowy nie może sprzedawać trunków, wyjąwszy te, co mu się dostaną sposobem konfiskacyi. Hurtowa sprzedaż wódki i wódek z magazynów przy gorzelniach i fabrykach wódczanych, została już wyżej określona. Prawo dzierżawców czarkowych sprzedawania hurtem, zależy od warunków wydzierżawienia tego rodzaju dzierżawy. Zaprowadzona w

niektórych miejscach hurtowa na placach (скатный плац) sprzedaż zostaje wzbroniona. — Przedaż w handlach winnych i traktierach odbywa się podług trwających teraz przepisów. Co do szynków, w nich się sprzedają jedynie trunki w Rosyi wyrobione, a mianowicie w szynkach stałych i tymczasowych: 1.) Wódka trzeciej próby do spożycia na miejscu (распивочно или дробно), a do wynoszenia wiadrami, pół i ćwierć-wiadrami, tudzież w opieczętowanych naczyniach miarami $\frac{1}{10}$ (sztof), $\frac{1}{20}$ (półsztof) wiadra, ćwierć-sztofami i czarkami (czarka = $\frac{1}{10}$ wiadra); 2.) wódki, naliwki (наливки и настойки) — skrzyniami (sześć wiader), pół i ćwierć-skrzyniami, sztofami, półsztofami i butelkami; 3.) piwo i miód temież miarami do spożycia na miejscu i do wynoszenia. — W małych sklepach wiadrowych i sztofowych sprzedają się tylko do wynoszenia wódka trzeciej próby i wódki rozmaite, tudzież piwo i miód wiadrami, $\frac{1}{2}$ i $\frac{1}{4}$ wiadrami, a w opieczętowanych naczyniach skrzyniami, $\frac{1}{2}$ i $\frac{1}{4}$ skrzyniami, tudzież sztofami, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$ i $\frac{1}{8}$ sztofami, piwo zaś i miód butelkami. — W sklepach wódczanych sprzedają się do wynoszenia wódki tylko fabryczne, w opieczętowanych naczyniach od 1 do $\frac{1}{4}$ sztofa, albo też butelkami i pół-butelkami. Małorossyjscy kozacy, wojskowi obywatele, koloniści, bojarowie pancerni i jednodworcy gubernij Zachodnich, mieszkający na własnych lub gminowych gruntach, mogą we własnych, nie najętych domach, sprzedawać wódkę trzeciej próby, do spożycia na miejscu. Trunki powinny być sprzedawane należytej dobroci, lecz jeśli wódka trzeciej próby, od długiego stania w szynku, straci mocy na 3 gradusy, tego, za winę nie poczytywać, a więc wódka niższa od 22 gradusów nigdzie nie powinna być sprzedawana. Spirytus, który wolno przewozić z gorzelni do szynków, powinien być przerobiony na wódkę trzeciej próby we trzy dni po przyjeździe transportu, przy dzierżawcy akcyzy. — Przedaż w szynkach dozwala się tylko w zakreślonym czasie, miarami szępełowanemi i za gotowe pieniądze. — Od miejsc szczegółowej sprzedaży ustanawia się osobna akcyza, a to za pomocą rocznych świadectw na ich utrzymywanie. Do miejsc szczegółowej sprzedaży należą: 1.) winne sklepy i traktiery, gospody, restoracye, kawiarnie, cukiernie i garkuchnie. 2.) Szynki, karczmy, małe sklepy wiadrowe i sztofowe, sklepy i magazyny wódczane. 2.) Domy Małorossyjskich kozaków, wojskowych obywateli, kolonistów, bojarów pancernych i jednodworców gubernij Zachodnich. Na sprzedaż piwa i miodu, nie połączoną z sprzedażą gorących trunków, świadectw brać nie trzeba. — Na sklepy i traktierowe gospody, licząc i te co są przy domach pocztowych na stacyach, świadectwa piszą się na papierze wartości 35 r. Na szynki, będące przed wydaniem niniejszej ustawy, tudzież na szynki tymczasowe w miastach, miasteczkach, na pocztowych i handlowych gościńcach, we wsiach, mających targi i jarmarki, przez Rząd ustanowione, w miejscach gdzie się zatrzymują staki z towarami, świadectwa wydają się na papierze wartości 15 r., a na inne miejsca trunkowej prze-

daży na papierze 35 r., Wszędzie indziej na tymczasowe szynki na papierze 10 r., a na miejsca innej sprzedaży 20 rublowym. Lecz wartość papieru podwaja się, jeśli miejsca sprzedaży będą nowo otwierane, lub ich liczba powiększona. Na domy kozaków Małorossyjskich, obywateli wojskowych, kolonistów, bojarów pancernych i jednodworców w guberniach Zachodnich, jeśli są w miastach, miasteczkach, na pocztowych handlowych gościńcach, we wsiach, mających targi i jarmarki i t. d. świadectwa piszą się na papierze 15 r., a w innych miejscach na papierze 10 rublowym. — Po wydanie świadectw obywatele, tudzież areNDARZE i administratorowie dóbr skarbowych, udają się do Kassy Powiatowej z żądaniami, pisanemi na papierze wartości 15 kop.; od tej płaty za papier wolni są wszyscy inni, mający prawo sprzedaży. (D. c. n.)

Gazeta tutejsza Rossyjska, *Pszczota Północna*, donosi o przybyciu do Petersburga artysty, który, pomimo przyrodzonego kalectwa ślepoty, umiał sobie zjednać słynne imię pomiędzy europejskimi skrzypkami. Wychowaniec znakomitego Mistrza Kapeli P. Hellmesberger, Professora Konserwatorium Wiedeńskiego, P. Szletyński, dawał koncerty w Wiedniu, gdzie niepospolite miał powodzenie. Gazety Warszawskie, Wileńskie, Rzyckie i Dorpackie oddają świetną pochwałę talentowi P. Szletyńskiego. Publiczność Petersburska, znana ze swej muzykalności, będzie wkrótce powołana do ocenienia artysty, albowiem zamierza on dać się słyszeć w koncercie publicznym. Pośpieszmy we właściwym czasie ogłosić programmat tego koncertu, który zapewne zjednoczy liczne zgromadzenie znawców i lubowników muzyki, przyjaźnie uprzedzone przez odezwy pism publicznych tych miejscowości, gdzie się dał poznać P. Szletyński.

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa, 25 Grudnia.

NAJJAŚNIEJSZY PAN, w przychyleniu się do najpoddaniejszej prośby wychodźcy Polskiego Wiktora Grabińskiego, obecnie w Krakowie przebywającego, Najmiłociwiej udzielić mu raczył przebaczenie, z dozwoleniem powrotu wraz z rodziną do kraju, bez powrótowania go atoli do praw cywilnych i skonfiskowanego majątku.

— N. PAN, w skutek przedstawienia JO. Xięcia Namiestnika Królestwa, raczył Najwyżej dozwolić, urzędnikowi wydziału górnictwa Łabęckiemu, archiwście głównemu Warszawskich Departamentów Rządzącego Senatu Wojcickiemu, i Inspektorowi stada koni w Janowie Eberhardowi, przyjąć ofiarowane, pierwszym dwóm, przez będące przy Uniwersytecie Krakowskim Towarzystwo Naukowe, tytuły członków korespondentów tegoż Towarzystwa, a ostatniemu członka Galicyjskiego Towarzystwa Gospodarstwa Wiejskiego.

Rząd Gubernialny Warszawski.

W skutek reskryptu JW. Dyrektora Głównego, Przewodzącego w Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu, z dnia 21 Października (3 Listopada) r. b., podaje do powszechnej wiadomości, że zakaz wywozu z Królestwa za granicę monety srebrnej i złotej, w roku zeszłym do komorc celnych od strony Pruss i Rossyi wydany, obecnie na zasadzie decyzji JO. Xięcia Namiestnika Król., w odezwie Sekretarza Stanu przy Radzie Administracyjnej z dnia 22 Października (3 Listopada) r. b. objawionej, cofnięty został. Warszawa dnia 14 (26) Listopada 1849 roku.

Z polecenia Gubernatora Cywilnego,

Radca Gubernialny, *Boguślawski.*

Za Naczelnika Kancelaryi *Moraczewski.*

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

NIEMCY.

FRANKFURT. Depesza telegraficzna, odebrana w Berlinie z Frankfurtu, z dnia 20 Grudnia, o wpół do 6 po południu, donosi, że Akt uroczysty abdykacyi Arcyksięcia Wikaryusza Cesarstwa odbył się w dniu pomienionym i Komisya Federalna tymczasowa rozpoczęła swoje czynności.

Członkowie tej Komisji, jakoto: PP. Radowitz i Bülicher, w towarzystwie hrabi Goltz, PP. Mathis i Bergmann ze strony Pruss, a baron Kübeck, i jenerał Schönbals, w raz z PP. Nell von Nellenberg, Werner, Raschmann-Horbourg, Ruff, Placzeth, i baron Juliusz Kübeck, ze strony Austrii, przybyli tu dla tego aktu od 16 Grudnia.

PRUSSY. *Potsdam, 19 Grudnia.* Wczora, z powodu uroczystości imienin N. Cesarza Jmci Wszech Rossyi, miał miejsce tu, w Zamku Królewskim, wielki obiad galowy, na którym między innemi znajdowali się: Minister Rossyjski baron Meyendorff, z małżonką, urzędnicy poselstwa Cesarzskiego, oraz dowódzca i wyżsi oficerowie 6 pułku Kirsyerów, którego Cesarz Jmć jest Szefem. Król Jmć i Xiążęta Królewskiego Domu, mieli mundur i ordery Cesarzsko-Rossyjskie.

Berlin, 20 Grudnia. Na posiedzeniach od 7 do 11 Grudnia, Rada Administracyjna zajmowała się poufnemi (konfidenconalnymi) rozprawami nad modyfikacyami projektu Konstytucyi. Te modyfikacye nie będą ostatecznie uchwalone, jak dopiero za porozumieniem się z Parlamentem Niemieckim. Porozumienie się to będzie się dokonywało przez pośrednictwo Komisji, umyślnie na to wysadzonej z grona Rady Administracyjnej.

Berlin, 22 Grudnia. Listy z Królewca donoszą, że Sąd Przysięgłych uniewinnił Doktora Jacoby, oddanego pod ten Sąd za udział w postanowieniach, uchwalonych 6 Czerwca przez Zgromadzenie Narodowe w Stutgardt i w ich przyprowadzeniu do skutku.

AUSTRIA. *Wiedeń, 16 Grudnia.* Wczorajsza gazeta

urzędowa ogłasza podział kraju Węgierskiego na pięć następujących okręgów: Oedenbourg, Tyrnau, Eperies, Debreczyn i Peszt, tudzież mianowanie czterech Gubernatorów: Czech, Karnioli, Karynty, Tyrolu i Vorarlbergu. Są to: baron Messery, hrabia Gustaw Choriński, baron Jan Schleissnig, i hrabia Rissingen von Nippenbourg; ten ostatni Gubernatorem Tyrolu i Vorarlbergu.

— Ministrowie zaniechali zamiaru ustanowienia opłaty ściepla od gazet krajowych, ale takowa będzie nałożona na wszystkie dzienniki zagraniczne.

— Wiadomości z prowincyj Włoskich nie są bynajmniej pomysłne; duch rewolucyjny silnie znowu zaczyna się w nich objawiać.

— Od czasu ogłoszenia nowej organizacji politycznej Województwa Serbskiego i Banatu Temes, utworzyło się w tych prowincjach stronnictwo Germańsko-Magjarskie, które głośno protestuje się przeciw oddzieleniu od Węgrów i zamierza użyć wszelkich środków prawnych, dla otrzymania odwołania tego urządzenia.

— Część korpusu, zostającego pod wodzą Bana Jellaczyc, otrzymała rozkaz pociągnięcia nad granice Bosnii, dla wzmocnienia tamecznego kordonu.

Wenecya, 15 Grudnia. Morderstwo, popełnione dziś w arsenale, sprawiło powszechne w naszym mieście przerażenie, skutkiem szczególnych okoliczności, które mu towarzyszyły. Rzecz miała się następująco: jeden robotnik arsenałowy, człowiek 64 lat wieku, zajmował za czasów trwania Rplitej, urząd nadzorca robot, który został mu odjęty za przywróceniem prawej władzy. Od dwóch przeszło tygodni, człowiek ten naprożno domagał się innego zajęcia, gdy, dzisiejszego rana, nanowo otrzymawszy odmowną odpowiedź od Intendenta, rzucił się ze wściekłością na oficera-Inspektora, lejtnanta Marynarki P. Griesner, i zadał mu cios wielkim nożem w pierś. Ranął jeszcze w rękę innego oficera, który był nadbiegł na ratunek, i gdy usiłował wdrzeć się do warstwu, sztyldwach, nie mogąc powstrzymać tego szaleńca, dał doń ognia. Rażony dwiema kulami, padł trupem wykrzyknawszy: «Così muore un repubblicano». Był on przepasany szarfą trójkolorową i tegoż jeszcze rana usiłował zbuntować robotników. P. Griesner zmarł w kilka minut po odniesionej ranie. Zbrodnia, o której mówimy, nie jest jedynym symptomem fermentacji pomiędzy ludnością Wenecyi. Bardzo często daje się widzieć, że orzeł Cesarski zdarty jest z ogłoszeń Rządowych, albo kokardy trójkolorowe, przybite do murów; inne oznaki rewolucyjne noszone są publicznie.

ANGLIJA.

LONDYN, 19 Grudnia. W przyszłą Sobotę, 22 b. m., Królowa Jmć, z rodziną, wróci do zamku Windsor.

— Podług jednej gazety, Królowa Jmć ma zamiar ustanowienia nowego orderu, pod nazwaniem orderu *Minerwy*, przeznaczanego na zachętę dla osób celujących w umiejętnościach, literaturze i sztuce. Nowy order ma liczyć 24

kawalerów i być zrównanym w dostojenstwie z orderem Łaźni. Kawalerowie będą nosili gwiazdę srebrną o dziewięciu promieniach i wstęgę barwy jasno-żółtej z prawego ramienia na bok lewy. W środku gwiazdy wyobrażona jest postać Minerwy z godłem: «*Omnia posthabita Scientiae*». Wymieniają już znakomitych uczonych, literatów, kunsztmistrzów i prawników, którzy będą mianowani kawalerami orderu Minerwy.

— Z Kalkutty przybył do Londynu okręt, który zawijał do Przylądka Dobrej Nadziei i przywoził z tamtąd wiadomości późniejsze o dzień jeden od dotąd odebranych. Stan rzeczy nie uległ zmianie. Podług zdania jednego z podróżnych, który był na zgromadzeniu mieszkańców przed odejściem jeszcze okrętu z zesłańcami, opozycja w ogólności była słaba, i Gubernator sir Harry Smith może być obwiniany o zbytnią chęć przypodobania się mieszkańcom, którzy przy dzielniejszym postępowaniu Rządu inaczej byliby się zachowali. Słychać też było, że Kafrowie, korzystając z tego zwikłania, gotowali się do ataku.

— Jest to fakt prawie do niewierzenia, (mówi gazeta *Star*), że rocznie przychodzi na świat w Anglii i Xięztwie Wali 38,000 dzieci nieprawego łoża. Jest to siódmy procent wszystkich dzieci, rodzących się w tych krajach.

— Gazeta *Daily News* zawiera wiadomość, że na przyszły parlament będzie wniesiona prośba o zatwierdzenie projektu przedsięwzięcia, które w nowości pomysłu i obszerności zakresu działania, nie miało nic sobie równego. Celem tego przedsięwzięcia przez stowarzyszenie, w sposobie Kompanij Zabezpieczeń, jest ochronienie bankierów, kupców, przemysłników, słowem wszelkich handlujących od strat, sprawionych przez bankructwa i upadłości wszelkiego rodzaju, zabezpieczenie właścicieli ziemskich przeciw niewypłatności ich dzierżawców, zawarowanie ryzyków pieniężnych we wszelkich przedsięwzięciach, uskutecznienie likwidacji majątków obciążonych, i t. p. Twórca tego projektu, P. Cansdell, wydał proklamacyą do wszystkich handlarzy i właścicieli Anglii, w której wyklada zasady swego planu i dowodzi, że straty, sprawione przez niewypłatność dłużników, wynoszą rocznie w Anglii sumę 65,000,000 funtów sterlingów. Uznaje otwarcie, że projekt jego bez wątpienia obudzi zadziwienie i niedowierzanie u wielu osób, ale tuszy, że poddanie go pod uważny rozbiór przekona, że jest on oparty na gruntownych zasadach wyrachowania i zasługuje na uwagę wszystkich, którzy się zajmują handlem i przemysłem. Powtarzając tę odezwę, gazeta *Daily News* dodaje uwagę, że nowość projektu nie stanowi argumentu przeciw możliwości przywiedzenia go do skutku, gdyż tym sposobem, poczytując wielkie przedsięwzięcia za utopije, bez rozbioru i doświadczenia, można było się pozbawić najpożyteczniejszych nowo-wprowadzeń, które w ostatnich czasach weszły w dziedzinę całej powszechności. Wszakże myśl P. Cansdella jest tak rozległa i niewyczerpalna, że niepodobna też jej bezwzględnie przyjąć, ani wyrzucić o niej

cós stanowczego, nim się w pewnych przynajmniej wymiarach sprawdzić nie da.

FRANCYA.

PARYŻ, 19 Grudnia. Lubo rozprawy nad projektem przywrócenia podatku od trunków nie są jeszcze ukończone, dziś już łatwo przewidzieć, że projekt ten utrzyma się bardzo znaczną większością, tak przynajmniej wnosić należy z tej, jaka się oświadczyła przeciw poprawom, podawanym przez PP. Mauguin, Prudhomme i de Larcy, które wszystkie miały mniej lub więcej ubarwiony cel uznania prawa za tymczasowe. Poprawy te zostały odrzucone przeszło 500 i 400 głosami przeciw 100.

— P. Karol Dupin, prawdziwy przyjaciel klasy robotczej, bo jej nie pochlebia, w ostatniem wystąpieniu za projektem prawa o podatkach od trunków, w najprawdziwszym świetle wystawił zagadnienie o tym projekcie i przyprowadził je do najprostszego wyrazu, który przygotowała świetna mowa, powiedziana przez P. de Montalembert w tymże duchu. «Kiedy w ciągu strasznego i opłakanego roku 1848 wszystkie gałęzie dochodu były w upadku, jedna tylko wybijała do nadzwyczajnej wysokości: była to opłata akcyzy. Akcyza Paryska powiększyła się o siedm milionów!

«Smutny, zaiste smutny symptomat!

«Na czém wszakże było to powiększenie? — nie na winie, ale na wódkach, na trunkach spirytusowych! bo szczególne istnieje powinowactwo między trunkami gorącemi i anarchiją.

«Brawo! te cyfry przerażające są skutkiem naturalnym konsumpcji przez warstwą narodową i powstańców, którzy w gruncie walczyli przez wódkę i dla wódki.

«I tak, ludzie uczciwi, nałóżcie podatek na trunki; Bóg i sumienie wasze będą na waszej stronie; obciążcie podatkiem nałóg najszkodliwszy, najbardziej nieprzyjaźny człowiekowi — nałóg pijaństwa.

«Ale rozumiem że to się nie podoba Górze, która nie żyje jak złemi nałogami, złemi namiętnościami ludów».

— Stronnictwo Góry, przewidując przyjęcie projektu podatku od trunków, stara się ile możliwości zajątrzyć rozprawy i zdaje się mieć ułożony zamiar wzbudzić powszechną w kraju fermentacją a może i powstanie z tego powodu.

— Prezes Rplitej nie zdaje się zbyt sprzyjać projektowi podatku od trunków; pokazuje wyraźnie, że dopuszcza ten środek z konieczności, spowodowanej stanem finansów, ale razem że chce całą odpowiedzialność zań i całą niepopularność pozostawić samejże Izbie. Od czasu rozpoczęcia rozpraw, Ministrowie ani razu nie przemówili za projektem który sami wnieśli.

— Rozeszły się były pogłoski o poróżnieniu się P. Bonaparte z Ministrami nie tylko z powodu podatku od trunków, ale i z powodu okólnika Ministra Wojny P. d'Hautpoul do żandarmerji. Mówiono nawet, że ten ostatni podał się do dymissji, gdy w jednej z gazet artykułem półurzędowym było oświadczone, że Prezes Rplitej nie czytał tego okólnika aż po jego wydaniu, jakowe oświadczenie jest

niejako wyparciem się i naganą tego aktu. Wszakże wieści o niezgodzie Prezesa z Gabinetem nie sprawdziły się, i generał d'Hautpoul zostaje na swym urzędzie.

— W tych dniach zwrócił uwagę powszechną artykuł w Monitorze Powszechnym, wyraźnie napisany przez samego Prezesa Rzeczypospolitej P. Bonaparte, w celu usprawiedliwienia wyboru, uczynionego przezeń na Ministrów i innych wyższych urzędników, osób należących do wszelakich stronnictw. To wdanie się osobiste Głowy Rządu w dziennikarską polemikę, jest jedną z niepospolitych osobliwości obecnego stanu rzeczy we Francji. Artykuł brzmi następująco: «Pewni pisarze, których pióro zdaje się być umoczone w żółci, codziennie wysilają się z najgorliwszą ciekawością w dociekaniu i wyswiecaniu przeszłości osób, wybranych przez Rząd na urzędy publiczne. Przeszłość tę zwykli oni komentować z zawziętą złośliwością i wystawiać w przewrotném świetle, przez obłudny wykład faktów, nacechowany najnikczemniejszą zawiścią.

«Bądźmy szczerzy; po trzech rewolucjach, w mniej niż lat 40 zaszłych, gdzie jest człowiek, cokolwiek wdany w sprawy publiczne, którego przeszłość mogłaby nie dać żadnej pastwy nienawistnemu oszczerstwu, mogłaby nie uleść naganie, jeżeli sam fakt służenia krajowi pod rozmaitemi Rządami, które się złozały, będzie uważany za występki?

«Ta godna wzgardy taktyka nie będzie wszakże miała skutku, jaki sobie roi. Synowie Cesarza Napoleona pozostanie niezachwianym. Wziął on sobie za prawo postępowania słowa nieśmiertelnego stryja swego, który raz wykrzyknął wśród Rady Stanu: «Rządzić za pomocą partyi, jest to prędzej lub później uleść jej przemocy. To się po mnie nie pokaże; ja jestem narodowym. Używam każdego kto ma dość zdolności i woli ażeby iść ze mną. Dla tego to złożyłem moję Radę Stanu z Konstytuujących, których nazywano umiarkowanemi, albo *feuillants*, jako Defermon, Roederer, Regnier, Regnault; z royalistów, jako Deveisnes i Dufresnes; na koniec z jakobinów, jak Brune, Réali i Bertier. Lubię zacnych ludzi ze wszystkich stronnictw.»

— Umarł mając lat 77 wieku po długiej chorobie P. Francoeur, professor w Lyceum Charlemagne, Członek Instytutu, autor wielu dzieł matematycznych, za klasyczne uznanych.

— Twierdzą, że władza odkryła ślady nowego, groźnego knowania socjalistowskiego i że wkrótce rozpocznie się w tym względzie śledztwo i aresztowanie osób posłakowanych.

WŁOCHY.

RZYM, 10 Grudnia. Policja odkryła spisek, którego rozgałęzienia są dość rozległe. Młodzi ludzie znakomitych rodzin, wielu adwokatów i urzędników mają być zamieszani do sprawy. Powodem do tego odkrycia był zamach na życie adwokata Mazio, Pomocnika Ministra Skarbu.

— 5 Grudnia 4,000 wojska hiszpańskiego zabrały się na okręty w Terracyna. W dniu 15 tegoż miesiąca odpły-

nie drugi transport a w Styczniu trzeci i ostatni. Listy ze Spoleto potwierdzają wiadomość o wybuchłych w Ombryi rozruchach.

— W Gazecie *Osservatore Romano* jest mowa o przywróceniu zakonu Maltańskiego w dawnym jego składzie i znaczeniu.

SARDYNIA. *Turyń, 14 Grudnia.* Według wiadomości o wyborach, podziśdzień otrzymanych, wybory te są bardzo przyjaźne stronnictwu Ministeryalnemu czyli konserwatorskiemu.

— Pierwszy Minister, margrabia d'Azeglio, zmuszony był ustąpić naleganiom nowych deputowanych stronnictwa Ministeryalnego i odmówić listów naturalizacyi Panu Terenzio Mamiani, niegdyś Pierwszego Ministra Gabinetu Piusa IX, a który w obecnym składzie Parlamentu Sardyńskiego byłby głową opozycji.

AMERYKA.

STANY ZJEDNOCZONE. Odebrano przez Angliję wiadomości z New-York po 4 Grudnia. Parlament czyli Kongress Stanów zebrał się 5 tegoż miesiąca. Obior Prezesa Kongressu dał miejsce trzem głosowaniom, z których wszakże żadne nie dało zaspokajającego wypadku. Głosy podzieliły się między PP. Winthrop, kandydatem stronnictwa Whig, i Cobbe, kandydatem stronnictwa demokratycznego. Prezydent Stanów P. Taylor, z powodu niemożności otwarcia Kongressu, musiał odłożyć na czas późniejszy odczytanie swego poselstwa.

NAJPÓŹNIEJSZE WIADOMOŚCI.

WIEDEŃ, 20 Grudnia. Hrabia Leopold Lazanski, kawaler Kalchberg, Doktor Fischer i hrabia Fryderyk von Herberstein mianowani zostali Gubernatorami: pierwszy Morawii, drugi Szląska, trzeci Górnej Austrii, a ostatni Xięztwa Salzburg. Prezydencya oddziału Węgierskiego w Trybunale Sądu Najwyższego, powierzona została P. Szerencsy.

LONDYN, 20 Grudnia. Ostatnia poczta Wschodnio-indyjska przywiozła nowiny z Chin po 30 Października a z Indyj po 17 Listopada. Zajęcie Portugalczyków z Rządem Chińskim, z powodu zamordowania Gubernatora Makao P. da Amaral, nie było jeszcze złatwione.

— *Morning-Post* twierdzi z pewnego źródła, że zmarła Królowa Adelaida stałe dzieliła swoje dochody na dwie połowy, z których jedną obracała wyłącznie na wsparcie ubogich i inne pobożne uczynki. Jakkolwiek najjaśniejsza Nieboszczka znana była ze swej dobroczynności, nikt jednak, aż do jej zgonu, nie wiedział, jak dalece cnotę tę praktykowała.

— Komitet akcyonistów Tunnelu zamierzył wznieść pomnik zesłemu twórcy tego olbrzymiego dzieła, Panu Brunel.

— Umarł znany autor dramatyczny P. Hamming, mając lat 45 wieku.

PARYŻ, 20 Grudnia. Dziś Zgromadzenie Prawodawcze ukończyło rozprawy nad projektem prawa o podatku od trunków. Jak próby na podawanych poprawach do projektu kazały przewidywać, prawo to przyjęte zostało ogromną większością, miało albowiem za sobą 418 a przeciw 243 głosów. Dopuszczony został przez Gabinet i przyjęty przez Izbę dodatek do prawa o mianowaniu Komisji śledczej z 15 Członków dla obmyślenia środków jakieby uznane być mogły za potrzebne dla zmodyfikowania postanowień samego prawa. Komisya ta obowiązana jest ukończyć swe czynności przed 1 Lipca 1850 roku.

Wypadek głosowania, lubo przewidziany, sprawił jednak wielkie wrażenie w Izbie. Nic nie będzie dziwnego, jeżeli to pomszenie przejdzie z łona Parlamentu do niektórych, najbardziej interessowanych miejscowości w kraju; wszakże niema powodów do obawy, iżby ta fermentacya wyrodziła się w czynny opór i dała początek zaburzeniom.

— Po ukończeniu rozpraw o podatku od trunków, bezpośrednio nastąpi nowy przedmiot sporów Parlamentowych, który niemniej zapewna namiętnie będzie traktowany. Jest to przerobiony i mający wrócić pod rozbiór Izby Prawodawczej projekt drugorzędnego nauczania. Projekt ten, w obecnym swym stanie, obudza już największą niechęć w stronnictwie, zwanem stroną Prawą, które niechybnie z tego powodu rozpadnie się na kilka frakcyj.

FRANKFURT, 20 Grudnia. Złożenie władzy centralnej w ręce Komisji Austriacko-Pruskiej, oznajmione już przez telegraf elektryczny, odbyło się, bez żadnej szczególnej formalności, w mieszkaniu Arcyksięcia Wikaryusza, w obec dawnych Ministrów Cesarstwa Niemieckiego. W imieniu Komisji, P. von Kubeck odpowiadał na krótką przemowę Arcyksięcia dla przyjęcia aktu abdykacyi i oświadczenia installacyi nowej Władzy Tymczasowej. Komisarze Pruskiego Rządu, który oddawna już nie uznaje władzy Wikaryusza, byli tylko świadkami tego aktu. Gazeta Frankfurtska z d. 21 Grudnia zawiera okólnik byłego Ministra Spraw Zagranicznych Cesarstwa do Posłów cudzoziemskich, oznajmujący o dopełnionej abdykacyi.

MADRYT, 12 Grudnia. Nadzwyczajne ostróżności ku zachowaniu zdrowia Królowej Izabelli, zagrożonego ostatnim attakiem, zawsze jeszcze są ściśle wykonywane przez lekarzy. Królowa nie opuszcza dotąd swoich pokojów.

(*Journ. de S. P. Psz. Póln. R. I.*)

Przy niniejszym numerze załącza się wizerunek Jenerał-feldcechmistrza służby Austriackiej, barona *Haynau*.